

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 3P/319/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619206289
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Klimek PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7619206289.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Richard Klimek, PhD., v právnej veci maloletého dieťaťa G. A., Q.. X.XX.XXXX, W. Č. U. N. O. Y.. Q. R. J. J. Y. D. T. J., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: maloletej matky R. A., Q.. XX.X.XXXX, W.Č.. U. N. O. Y.. Q. R. J. J. Y. D. J. T. J. a otca neuvedeného, za účasti starých rodičov: G. X., Q.. XX.X.XXXX G. J. A., Q.. X.XX.XXXX, obaja bytom Y. Q. T., R. XX, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje ústavnú starostlivosť u mal. G. A., Q.. X.XX.XXXX a umiestňuje ho do N. O. Y.. Q. R. J. J. Y. D., D. XXX, J..

II. Súd určuje matke R. A., Q.. XX.X.XXXX povinnosť platiť na výživu mal. G. mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na nepľoleté nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine od právoplatnosti rozsudku do rúk N.F. O. Y.. Q. R. J. J. Y. D., D. XXX, J., a to vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves podal dňa 18.10.2019 tunajšiemu súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ktorým žiadal maloletého G. A., Q.. X.XX.XXXX dočasne zveriť do starostlivosti N. O. Y.. Q. R. J. J. Y. D. T. J..

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves svoj návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že matke maloletého bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5T/138/2018 uložená ochranná výchova, ktorá sa dňa 21.5.2019 začala realizovať v Reedukačnom centre Y. F.. Maloletá bola premiestnená do Reedukačného centra T. J., pretože bolo zistené, že je tehotná. Dňa XX.XX.XXXX sa maloletej matke narodil J.. G. A., s pôrodnou váhou 2780 g a pôrodnou dĺžkou 47 cm. Dieťa je zdravé a pri prepustení z pôrodnice bolo plne dojčené. Detským pediatrom bolo skonštatované, že dieťa pekne prospieva. Zo správy Reedukačného centra Y.. Q. R. J. J. Y. D. mal úrad vedomosť, že dňa 07.10.2019 bol do ich zariadenia prijatý maloletý G. A.. Maloletá matka dieťa naďalej svedomito dojčí, v noci bez problémov k nemu vstáva. Aj keď nemá ešte osvojené všetky rodičovské zručnosti, postupne sa ich učí. Maloletá matka má k svojmu dieťaťu citové puto, čo je predovšetkým vidieť v tom, ako k nemu pristupuje. Zamestnanci reedukačného centra sa snažia maloletú matku viesť k zodpovednosti za jej správanie a konanie. Podporujú jej pekný vzťah k dieťaťu a snažia sa zabezpečiť podnetné prostredie pre jeho zdravý psychomotorický vývin.

3. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 3P/319/2016-5 zo dňa 22.10.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. G. A. dočasne zveril do starostlivosti RC Y.. Q. R. J. J. Y. D. T. J. do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o nariadení ústavnej starostlivosti. Súčasne súd začal bez návrhu konanie o nariadení ústavnej starostlivosti u mal. G..

4. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti starej matky a starého otca, pretože boli riadne a včas predvolaní na pojednávanie, bola u nich dodržaná päťdňová lehota na prípravu a žiadnym spôsobom sa neospravedlnili z pojednávania.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, listinnými dôkazmi a bol zistený tento skutočný stav vecí:

6. Matka na pojednávaní uviedla, že sa v súčasnosti nachádza v zariadení v J. a dňa X.XX.XXXX sa jej narodil syn G.. Otec dieťaťa v rodnom liste zapísaný nie je, ale jeho biologickým otcom má byť G. Š. M. Y. Q. T.. Vie sa postarať o maloleté dieťa, pretože vie ho nakŕmiť, ošatiť a okúpať. V súčasnosti je žiačkou bývalého RC Y. F., ktoré sa presťahovalo do S.. Maloletý je zdravý a súčasne sa s ňou nachádza v centre v J.. Jej matka a otec sa s ňou nekontaktujú. V súčasnej dobe nie je poberateľkou rodičovského príspevku, pretože jej neboli priznané rodičovské práva a povinnosti k maloletému G.. O maloletého syna je riadne postarané, pretože strava, oblečenie a hygiena je jej poskytovaná v rámci zariadenia, v ktorom sa nachádza. Vyjadrila súhlas, aby jej syn bol naďalej s ňou v zariadení, kým nedovŕši 18. rok veku.

7. Z rodného listu maloletého G. A. Q.. X.XX.XXXX vplynulo, že jeho matkou je R. A. Q.. XX.X.XXXX a otec nie je uvedený.

8. Zo správy Reedukačného centra Y.. Q. R. J. J. Y. D. T. J. vplynulo, že maloletá matka R. A. rencová bola prijatá do ich zariadenia 17.7.2019 a na nej sa vykonáva nariadená ochranná výchova, uložená v konaní Okresného súdu Spišská Nová ves sp. zn. 1T/72/2018. Dňa X.XX.XXXX maloletá matka porodila syna G. a po jeho príchode do zariadenia sa maloletá matka snažila učiť starostlivosti o maloleté dieťa. Maloletá R. je žiačkou Strednej odbornej školy Y. S. v individuálnom učebnom pláne. Je iba v telefonickom kontakte s mamou a otcom a označený otec maloletého G. ju navštívil dvakrát v zariadení a v pôrodnici v F.. Maloletý G. A. je zdravý, je plne dojčený, prospieva. Maloletá matka G. svedomito dojčí, v noci sa bez problémov k Antonovi budí. Maloletá matka svojho syna ľúbi a je vidno, ako k nemu pristupuje. Na záver sa uvádza, že je v záujme maloletého G., aby aj naďalej zotrval v zariadení spolu s maloletou matkou R. A., aby sa mohla prehĺbiť medzi nimi väzba a vzťah matky a dieťaťa sa postupne vyvíjať.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi z prešetrenia pomerov vplynulo, že sa maloletý G. spolu s maloletou matkou R. A. nachádzajú v RC Y.. Q. R. J. J. Y. D. T. J.. Matka mu zabezpečuje osobnú starostlivosť, pretože sa nachádza v podnetnom prostredí pre jeho zdravý psychomotorický vývin a zariadenie vedie matku k starostlivosti o seba a dieťa, najmä k praktickým zručnostiam pre každodenné fungovanie. Rodičia maloletej matky bývajú v rodinnom dome v Y. Q. T. a v domácnosti prebývajú okrem rodičov, šiesti súrodenci maloletej matky, vrátane dvoch maloletých detí jej sestry. Príjem rodiny tvorí dávka v hmotnej núdzi a prídavky na deti. Stará matka je s maloletou matkou v telefonickom kontakte, osobne v zariadení za dcérou nebola. Momentálne do domácnosti sa vrátil R. A., brat maloletej matky, ktorý bol vo výkone trestu odňatia slobody. V závere svojej správy úrad odporučil, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť u maloletého G., ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Y.. Q. R. J. J. Y. D. T. J., kde bude v celodennom kontakte v starostlivosti svojej matky.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým sa nariaďuje ústavná starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

15. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 61 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 61 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 61 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

25. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

27. V zmysle citovaných zákonných ustanovení je súd povinný skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti (napr. starým rodičom alebo iným príbuzným) alebo do pestúnskej starostlivosti a tak predísť nariadeniu ústavnej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy ak výchova maloletého je vážne ohrozená alebo jeho výchova je vážne narušená. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že u maloletej matky sa realizuje nariadená ochranná výchova v trestnom konaní. Táto sankcia v trestnom konaní sa bude vykonávať do dovŕšenia jej plnoletosti, ktorá sa realizuje v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi v Medzilaborciach, v ktorom sa na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia dočasne nachádza aj maloletý Anton. U maloletého Antona nie je v rodnom liste uvedený otec. Je v záujme mal. Antona, aby aj naďalej ostal v celodennom kontakte a v starostlivosti svojej maloletej matky v reedukačnom centre a preto súd zistil, že v starostlivosti matky je závažná prekážka (nariadená ochranná výchova), ktorá by jej inak bránila v starostlivosti o dieťa a preto súd nariadil u maloletého Antona ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v centre, v ktorom sa aj momentálne dočasne nachádza. A konečne súd nezistil žiadnu z príbuzných osôb, ktorá by bola ochotná zabezpečiť starostlivosť o maloletého Antona.

28. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zároveň určil povinnosť matke prispievať na výživu maloletého dieťaťa v minimálnej zákonom stanovenej výške po 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, neploleté dieťa, keďže matka nie je zamestnávaná a nemá príjem, a to do rúk Reedukačného centra Y. Q. R. J. J. Y. D. T. J. od právoplatnosti rozsudku.

29. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.